

Brusel 8. prosince 2025
(OR. en)

16432/25

COH 244

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	3. prosince 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 739 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Agenda EU pro města: podpora růstu a prosperity

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 739 final.

Příloha: COM(2025) 739 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 3.12.2025
COM(2025) 739 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Agenda EU pro města: podpora růstu a prosperity

{SWD(2025) 389 final}

1. ÚVOD

Města zaujímají přední místo při řešení problémů, které budou určovat budoucnost Evropy. Podporují růst, konkurenceschopnost a inovace a zároveň mají zásadní úlohu při prosazování udržitelnosti a sociálního začleňování. Města prosazují dekarbonizaci a odolnost vůči změně klimatu, přispívají k připravenosti na budoucí krize a narušení a k podpoře hospodářské, sociální a územní soudržnosti. V současné době žije ve městech a jiných městských oblastech¹ přibližně 75 %² obyvatel EU, tedy téměř 340 milionů lidí. Města musejí řešit řadu problémů, jako je nedostatek cenově dostupného, udržitelného a kvalitního bydlení, vysoké náklady na energie, sociální vyloučení, omezená přístupnost, oblasti chudoby a dopady změny klimatu. Některá města se navíc zmenšují a potýkají se s problémy, které spočívají v udržení kvalifikované pracovní síly a pracovních míst, zajištění poskytování veřejných služeb a generování dostatečných daňových a jiných příjmů.

Evropská města, ať už se nacházejí v pobřežních, ostrovních, vnitrozemských, horských nebo pohraničních oblastech, vykazují velkou rozmanitost, a to nejen zeměpisně, ale také z hlediska demografických profilů a socioekonomických kapacit. Tato rozmanitost ovlivňuje jejich schopnost reagovat na probíhající transformace. Urbanistický model kontinentu umožňuje, aby města různé velikosti významně přispívala k územnímu rozvoji a propojení. Zatímco větší města často slouží jako inovační centra, střední a menší města a městské oblasti hrají klíčovou roli při poskytování služeb, které podporují místní obyvatelstvo i okolní oblasti, včetně venkovských oblastí, a zlepšují přístup k příležitostem. Městské služby poskytované v oblasti vzdělávání, péče, zdravotnictví, mobility, sportu, podnikání a maloobchodu přinášejí pozitivní vedlejší dopady a podporují rozvoj venkova a měst.

Města jsou klíčová pro hospodářskou konvergenci a konkurenceschopnost, pro přilákání talentů a investic a jsou hnací silou růstu³. Tato dynamika však může přinášet i problémy, jako jsou rostoucí náklady, dopravní přetížení a územní rozdíly, včetně oblastí chudoby. Hlavním cílem zůstává vyvážený, polycentrický přístup, jehož cílem je tyto dopady zmírnit. Města však mají odlišné podmínky, mají – zejména v případě menších měst – různé zákonné pravomoci a zdroje a často se potýkají s omezenou administrativní kapacitou a omezenými rozpočty.

Agenda EU pro města představuje vizi, politiku a soubor opatření EU pro města všech velikostí a stanoví perspektivu udržitelného a integrovaného rozvoje měst. Jejím cílem je poskytnout rámec pro posílení územního a městského rozměru politik EU. Cílem agendy je rovněž poskytnout koordinovanou a efektivnější podporu – s využitím nástrojů stávajícího víceletého finančního rámce i příštího víceletého finančního rámce na období 2028–2034 – k řešení potřeb měst a provádění klíčových priorit EU na místní úrovni. Uznává rovněž úlohu měst jako klíčových partnerů při řešení nejvýznamnějších problémů EU a přispívá k jejich řešení.

Aby byla Agenda EU pro města účinná, musí podporovat politiky, které městům umožní nejen vytvářet hodnoty, ale také tyto hodnoty spravedlivě a efektivně šířit po celé EU, aby z růstu a blahobytu měly prospěch všechny země a území. Agenda se proto zabývá městy a jinými

---

¹ Pokud není uvedeno jinak, vztahuje se pojem „města“ v tomto dokumentu na „města a jiné městské oblasti EU“. Pro definici měst používá Eurostat následující kategorie, přičemž první dvě kategorie se týkají městských oblastí: i) velkoměsta (hustě osídlené oblasti s 38,9 % obyvatel EU); ii) města a předměstí (oblasti se střední hustotou obyvatelstva, kde žije 35,9 % obyvatel EU) a iii) venkovské oblasti (řídce osídlené oblasti s 25,2 % obyvatel EU). Eurostat, JRC a Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise (2021) – Eurostat Statistics Explained.

² Eurostat Statistics Explained a GISCO, na základě sítě sčítání lidu 2021 a místních správních jednotek 2021.

³ Moretti, E (2014). Are Cities the New Growth Escalator? (Jsou města novou hnací silou růstu?). Pracovní dokument Světové banky pro výzkum politiky č. 6881, <https://ssrn.com/abstract=2439702>.

městskými oblastmi, přičemž zdůrazňuje, že je nezbytné propojit tyto oblasti s okolními regiony (funkční městské oblasti a funkční venkovské oblasti).

Agenda EU pro města vychází z hlavních strategických rámců, jako je Územní agenda 2030 a Nová lipská charta, a je doplněna o mezivládní spolupráci v oblasti měst a o její hlavní nástroj – městskou agendu EU.

Při přípravě Agendy EU pro města uspořádala Evropská komise rozsáhlou konzultaci, aby získala podněty od široké škály zúčastněných stran. Tato konzultace zahrnovala: i) výzvu k předložení faktických podkladů, která byla skončena dne 26. května 2025 a do níž se přihlásilo 193 zástupců místních orgánů a dalších orgánů veřejné správy, občanů, organizací občanské společnosti a dalších subjektů, ii) diskusi mezi zúčastněnými stranami z měst během šestého ročníku konference Cities Forum, která se konala v Krakově ve dnech 17.–19. června 2025 a týkala se klíčových výzev a potřeb měst, iii) dialog o provádění s městy, který se konal 24. června 2025, iv) čtená setkání a dvoustranná jednání s organizacemi zastupujícími místní, regionální a vnitrostátní orgány i celoevropské sítě a v) účast na různých akcích. Tento komplexní konzultační proces zajistil široký a inkluzivní přístup k tvorbě politiky.

2. MĚSTA A POLITIKY EU

Evropská unie zažívá rostoucí urbanizaci a vyznačuje se rozmanitými městskými oblastmi od malých měst až po velké metropole⁴. V roce 2021 žilo 39 % obyvatel EU ve zhruba 700 městech, 36 % ve zhruba 9 000 městech nebo předměstích a 25 % obývalo venkovské oblasti⁵. Urbanizace probíhá především ve větších městech a jejich okolí. V roce 2021 žila obzvláště vysoká koncentrace lidí – více než polovina – ve Španělsku, Nizozemsku a Řecku ve městech, zatímco 45,2 % obyvatel Irska žilo na venkově. Počet obyvatel ve velkoměstech, městech a na předměstích EU roste, zatímco počet obyvatel na venkově klesá.

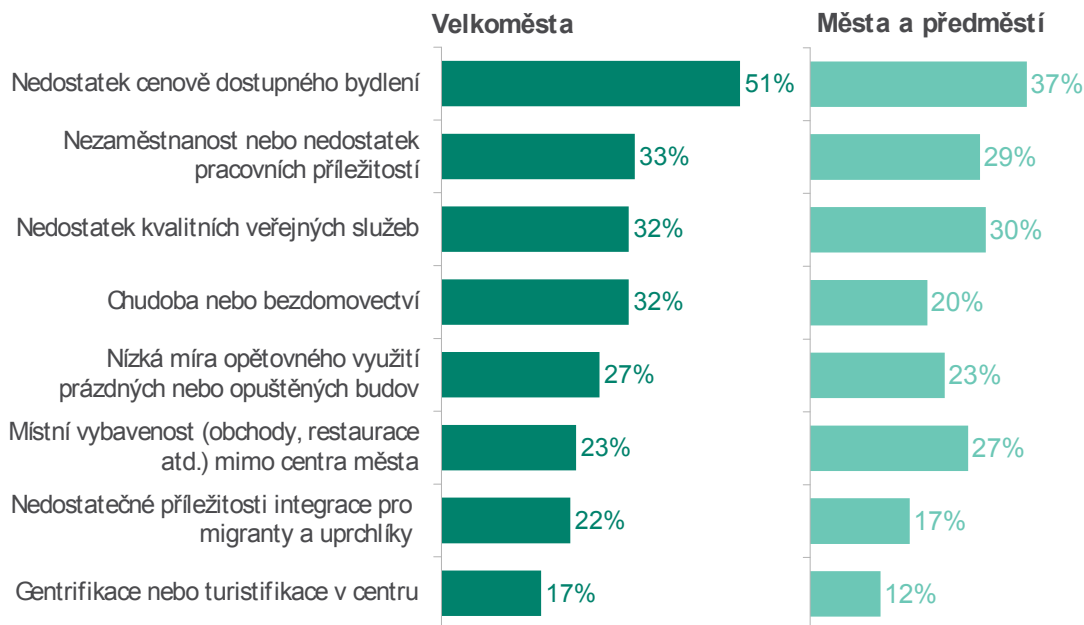
Nedávný průzkum Eurobarometr⁶ ukázal, že **nejpalčivějším a nejnaléhavějším problémem pro Evropany žijící ve velkoměstech** je nesporně **nedostatek cenově dostupného bydlení**, který za palčivý a naléhavý problém považuje 51 % z nich (obrázek 1). Třetina respondentů (33 %) uvádí, že naléhavým problémem v jejich velkoměstě je **nezaměstnanost nebo nedostatek pracovních příležitostí**; podobné údaje jsou i v případě **nedostatku kvalitních veřejných služeb** (32 %) a **chudoby nebo bezdomovectví** (32 %). Respondenti žijící ve městech a na předměstích na prvním místě uvádějí nedostatek cenově dostupného bydlení (37 %), dále nedostatek veřejných služeb (30 %) a nezaměstnanost nebo nedostatek pracovních příležitostí (29 %).

---

⁴ Údaje uvedené v této kapitole pocházejí z velké části z publikace Dijkstra, L. a Testori, G., Trends, Challenges and Opportunities in EU Cities: Supporting the EU Cities Agenda (Trendy, výzvy a příležitosti ve městech EU: podpora Agendy EU pro města), Evropská komise, Ispra, 2025.

⁵ Eurostat Statistics Explained a GISCO, na základě sítě sčítání lidu 2021 a místních správních jednotek 2021.

⁶ Veřejné stanovisko k problémům měst a investicím do měst – červen 2025 – průzkum Eurobarometr.

Obrázek 1. Nejpalčivější a nejnaléhavější problém Evropanů žijících ve velkoměstech, městech a na předměstích (Eurobarometr 2025).

Z hlediska **aspektů, které je třeba nejvíce zlepšit**, jsou u respondentů žijících ve velkoměstech na prvním místě **kvalita veřejných služeb** (42 %) a **bezpečnost a ochrana veřejných prostranství** (36 %) (obrázek 2). Následují **cenově dostupná a dobře propojená veřejná doprava** a **hospodářský rozvoj a obchodní příležitosti**, které uvedlo 29 % respondentů. Respondenti žijící ve městech a na předměstí na prvním místě uvádějí kvalitu veřejných služeb (43 %), dále hospodářský rozvoj a obchodní příležitosti (37 %) a cenově dostupnou a dobře propojenou veřejnou dopravu (34 %).

Obrázek 2. Aspekty, které je podle Evropanů žijících ve velkoměstech, městech a na předměstích třeba nejvíce zlepšit (Eurobarometr 2025).

EU považuje města a jiné městské oblasti v EU za klíčové partnery při provádění politik, které mají pomoci dosáhnout priorit Unie na 2024–2029⁷. Integrovaný politický rámec EU proto zahrnuje opatření, která se týkají: i) konkurenceschopnosti, digitalizace, inovací a investic; ii) sociálního začleňování a rovnosti; iii) bezpečnosti, ochrany a připravenosti; iv) cenově dostupného, udržitelného, kvalitního a inkluzivního bydlení a staveb; v) opatření v oblasti klimatu, životního prostředí a čisté energie; vi) mobility a vii) mezinárodní spolupráce. Tyto politiky jsou často úzce propojeny, což odráží závazek EU podporovat udržitelný rozvoj měst podporující začlenění.

2.1 Města jsou silné magnety pro talenty, hnací silou konkurenceschopnosti, digitalizace, inovací a investic

Města jsou klíčovou hnací silou konkurenceschopnosti EU, podporují inovace, zaměstnanost a udržitelný rozvoj. Jsou to dynamická a konkurenceschopná místa, kde inovace a technologický pokrok jsou poháněny blízkostí zúčastněných stran, včetně vysokoškolských institucí, a jejich multidisciplinárními vztahy, jakož i přístupem ke klíčovým výzkumným a technologickým infrastrukturám. Metropolitní regiony EU⁸, zejména oblasti hlavních měst, byly v roce 2022 pro konkurenceschopnost a zaměstnanost stěžejní a vzniklo v nich nejvíce nových podniků. Tyto regiony měly v poměru k podílu na obyvatelstvu (59 %) vyšší procentní podíl rychle rostoucích firem a více pracovních míst (63 %) a ve srovnání s jinými než metropolitními regiony měly ještě vyšší podíl na HDP (68 %)⁹. V roce 2024 mělo 45 % obyvatel měst ve věku 25–64 let vysokoškolské vzdělání oproti 31 % ve městech/předměstích a 26 % ve venkovských oblastech¹⁰. Města měla 41 % pracovní síly v EU, města/předměstí 34,5 % a venkovské oblasti 24,5 %¹¹.

V zájmu podpory konkurenceschopnosti se politická opatření EU zaměřují na posílení inovací a přijetí a rozšíření strategických technologií v souladu s Kompasem konkurenceschopnosti¹² a Dohodou o čistém průmyslu¹³. Města mohou rovněž posílit poptávku po čistých a oběhových technologiích vyráběných v EU. Nadcházející revize evropského rámce pro veřejné zakázky se zaměří na zjednodušení a objasnění využívání veřejných zakázek jako strategického investičního nástroje, čímž pomůže překonat výzvy v oblasti veřejných zakázek pro města jako zadavatele, podpoří kritická odvětví a zpřístupní čistá řešení a přístupy oběhového hospodářství¹⁴.

EU si je rovněž vědoma toho, že města hrají ústřední roli při podpoře hospodářského rozvoje a usnadňování strategických partnerství mezi městy a průmyslem. Pro uspokojení poptávky trhu práce a řešení nerovností, které se objevují spolu s technologickými změnami a inovacemi,

---

⁷ Priority Evropské unie na období 2024–2029.

⁸ Metropolitními regiony se rozumí regiony NUTS 3 nebo kombinace regionů NUTS 3, které zahrnují všechny funkční městské oblasti s nejméně 250 000 obyvateli. Funkční městská oblast se skládá z města a jeho zóny dojíždění, a zahrnuje tedy hustě osídlené město a řidčeji osídlenou zónu dojíždění, jejíž trh práce je s městem vysoce integrován. Viz: Příručka k územním typologiím – metropolitní regiony – Statistics Explained – Eurostat a Funkční městská oblast – Statistics Explained – Eurostat.

⁹ JRC ARDECO Explorer.

¹⁰ Eurostat Obyvatelstvo v soukromých domácnostech podle úrovně dosaženého vzdělání a stupně urbanizace [edat_lfs_9913].

¹¹ Obyvatelstvo podle pohlaví, věku, občanství, pracovního statusu a stupně urbanizace – Eurostat.

¹² COM(2025) 30 final.

¹³ COM(2025) 85 final.

¹⁴ Např. iniciativa Města a regiony v oběhovém hospodářství.

jsou i nadále zásadní investice do vzdělávání a rozvoje dovedností¹⁵, včetně digitálních a zelených dovedností a podnikatelského vzdělávání. Využívání výzkumu a inovací na podporu inkluzivní, čisté, odolné a inteligentní transformace navíc pomáhá městským správám získávat znalosti a rozvíjet lokálně orientované důkazy a strategie, a tím zvyšovat svou hospodářskou odolnost.

Odhaduje se, že v roce 2023 vytvořil cestovní ruch hrubou přidanou hodnotu ve výši 764 miliard EUR a představuje 7,1 % celkové hrubé přidané hodnoty v hospodářství EU¹⁶, přičemž mezi jednotlivými členskými státy EU existují velké rozdíly¹⁷. Cestovní ruch v Evropě dosáhl rekordní úrovně a překonal údaje dosažené v době před pandemií: mezi lety 2014 a 2024 vzrostl ve velkoměstech o 35 % a ve městech a na předměstích o 41 %, zatímco na venkově se zvýšil jen o 8 %¹⁸. Špatně řízené turistické toky však zatěžují zdroje a mají za následek přelidnění a sociálnímu odpor, včetně nedostatečné nabídky bydlení. Odvětví zůstává značně roztržité a v jednotlivých členských státech a regionech se vyznačuje různými modely řízení, což k zajištění dobrých výsledků na místní úrovni vyžaduje úzké zapojení měst do příslušných iniciativ. EU podporuje přechod k udržitelnějším, odolnějším a digitálnějším modelům řízení cestovního ruchu a služeb prostřednictvím Cesty transformace pro cestovní ruch a Evropské agendy pro cestovní ruch do roku 2030¹⁹.

Kultura, kreativní odvětví a sport zvyšují atraktivitu měst a zlepšují zdraví obyvatel, ale rovněž vytvářejí pracovní místa a posilují konkurenceschopnost a blahobyt. Města v celé EU mají vedoucí postavení v rozvoji založeném na kultuře a jsou přirozenými partnery pro experimentování, předvídání trendů a zkoumání modelů sociálních a ekonomických inovací. Kulturní kompas pro Evropu stanoví dlouhodobou strategickou vizi, jejímž cílem je posílit úlohu kultury v celé EU při utváření evropské identity.

Politika EU v oblasti digitalizace slouží k překlenutí digitální propasti a posiluje produktivitu a konkurenceschopnost. Podporuje mimo jiné města při zjišťování technologických nedostatků, strategickém nákupu vhodných technologií, určování priorit služeb, rozvoji potřebných dovedností, orientaci v regulačních rámcích EU a mimo jiné umožňuje místním orgánům zavádět pokročilé technologie, jako je umělá inteligence a internet věcí, a mít přístup k interoperabilním datovým ekosystémům. Investice do infrastruktury vysokorychlostního připojení, jako je síť 5G a optické připojení, jsou ve městech EU klíčové pro usnadnění bezproblémové digitální transformace, a to zejména v oblastech s nedostatečnou dostupností. Velká městská centra často fungují jako ohniska inovací a jako první přijímají digitální nástroje, ale mají také klíčovou úlohu při podpoře šíření a méně propojených území a při posilování soudržnosti. Využívání dat k monitorování veřejných politik – prostřednictvím nástrojů, jako jsou digitální dvojčata – zvyšuje odolnost měst a zlepšuje jejich kapacity v oblasti plánování a zároveň pomáhá sladit úsilí vyvíjené na místní úrovni s cíli politického programu Digitální dekáda.

Strategie pro využívání umělé inteligence podporuje města, neboť snižuje administrativní zátěž místních orgánů i podniků, ale také pomáhá růst startupům v oblasti umělé inteligence. Centra

---

¹⁵ Unie dovedností si klade za cíl poskytnout všem účastníkům vzdělávání dovednosti, které zvýší jejich odolnost vůči změnám na trhu práce a zvýší jejich zaměstnatelnost a kvalitu pracovních míst.

¹⁶ Údaje jsou dostupné prostřednictvím Evropské komise, GŘ GROW, Přehled ukazatelů průmyslových ekosystémů (2023) [PowerBI dashboard], navštíveno dne 4. srpna 2025.

¹⁷ Konzultace o Strategii EU pro udržitelný cestovní ruch.

¹⁸ Počet nocí strávených v turistických ubytovacích zařízeních podle stupně urbanizace a pobřežní / jiné než pobřežní oblasti - Eurostat.

¹⁹ Cesta transformace pro cestovní ruch je politický rámec, který stanoví klíčová opatření, cíle a podmínky pro toto odvětví a který byl schválen Radou při přijímání Evropské agendy pro cestovní ruch do roku 2030.

pro digitální inovace, jakožto klíčoví hráči v rámci evropského ekosystému inovací v oblasti umělé inteligence, jsou ústředním kontaktním místem pro urychlení digitální transformace, včetně zavádění umělé inteligence, a pro poskytování poradenství městům v těchto oblastech²⁰.

Města hrají klíčovou roli při provádění evropského prohlášení o digitálních právech a zásadách²¹ a při urychlování pokroku při plnění cílů digitální dekády EU²² a zpřístupňování digitálních ekosystémů a digitálních profesí. Iniciativy v oblasti elektronické veřejné správy²³ jsou navíc klíčové pro modernizaci veřejných služeb měst a zvýšení zapojení občanů prostřednictvím rozvoje interoperabilních digitálních služeb, které jsou efektivní a zaměřené na občany.

2.2 Města se nacházejí v různých situacích, pokud jde o oblast chudoby, zaměstnanosti, sociálního začleňování a rovnosti

Na úrovni EU byla v roce 2023 míra zaměstnanosti a míra ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením ve velkoměstech, ve městech a na předměstí a ve venkovských oblastech téměř stejná²⁴. Údaje o zaměstnanosti, vzdělávání a zdravotní péči vyznívají lépe pro velkoměsta než pro města, předměstí a venkovské oblasti. Částečně je to způsobeno vyšší koncentrací příležitostí a přístupem ke kvalitním službám. Příjmová nerovnost ve městech zůstává výrazná, což je způsobeno polarizovanými hospodářskými vyhlídkami a zvýšenými životními náklady²⁵. Ačkoli míra chudoby v městech EU se výrazně liší, společným trendem je, že chudí obyvatelé měst čelí řadě specifických problémů, které se liší od problémů jejich venkovských protějšků.

Politika EU v oblasti sociálního začleňování a rovnosti podporuje inkluzivní společnosti, které zajišťují spravedlnost a rovnost pro všechny. Uplatňování rovného a meziodvětvového přístupu umožňuje, aby města lépe porozuměla mnohostranné povaze nerovností a diskriminace. To je předpokladem pro vytvoření komplexních a na míru šitých politických přístupů, které se zaměřují na vzájemně související potřeby znevýhodněných skupin a komunit na okraji společnosti. Je zapotřebí města v jejich úsilí o řešení sociálních rozdílů a strukturálních nerovností a o zajištění dostupnosti základních služeb pro všechny podporovat, aby se každý, včetně osob se zdravotním postižením a lidí žijících v okolních oblastech, mohl plně zapojit do společnosti. Zásadní význam má provádění Evropského pilíře sociálních práv²⁶ a strategie Unie rovnosti²⁷, neboť tyto iniciativy se zaměřují mimo jiné na přístup k bydlení, dopravě, vzdělávání a zaměstnání, jakož i na rovné příležitosti pro skupiny ohrožené diskriminací a vyloučením. V roce 2026 přijme Evropská komise Strategii pro boj proti chudobě, jejímž cílem bude poskytnout lidem základní ochranu a řešit kořeny a různé aspekty chudoby.

---

²⁰ Např. soubor nástrojů EU pro místní digitální dvojče poskytuje modulární sadu nástrojů založených na standardech, které mají pomoci městům a obcím v celé Evropě efektivněji simulovat, analyzovat a plánovat městské prostředí.

²¹ Evropská digitální práva a zásady | Formování digitální budoucnosti Evropy.

²² Města mají zásadní význam při provádění evropského prohlášení o digitálních právech a zásadách.

²³ Např. iniciativa Living in EU (Život v EU).

²⁴ Obyvatelstvo podle pohlaví, věku, občanství, pracovního statusu a stupně urbanizace – Eurostat.

²⁵ Předběžná zjištění projektu OECD a GR REGIO „What works for inclusive growth in cities: A compendium“ (Co funguje pro inkluzivní růst ve městech: Compendium) (2025).

²⁶ Evropský pilíř sociálních práv ve 20 zásadách – zaměstnanost, sociální věci a začleňování.

²⁷ Strategie pro rovnost mužů a žen na období 2020–2025, Akční plán proti rasismu na období 2020–2025, Strategický rámec pro rovnost, začlenění a účast Romů na období 2020–2030, Strategie pro rovnost LGBTIQ+ osob na období 2026–2030 a Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030. Pro období po roce 2025 bude přijata nová Strategie pro rovnost žen a mužů a nová Strategie pro boj proti rasismu.

Spolupráce mezi skupinami občanské společnosti²⁸ a regionálními zúčastněnými stranami je posílena prostřednictvím příslušných politik EU. Tato spolupráce může přispět k vypracování místních akčních plánů, které účinněji řeší potřeby konkrétních komunit, podporují inkluzivnější a rovnější společnost v celé Evropě a posilují soudržnost. Posílení systémů podpory komunity, kapacit místních orgánů a dostupnosti, cenové dostupnosti a kvality základních služeb a rozvoj místních ekosystémů jsou zásadní pro zajištění rovného přístupu žen a dalších skupin ohrožených diskriminací a vyloučením, jako jsou migranti a uprchlíci, ke službám a trhu práce, jakož i pro jejich účast na společenském životě.

Aspekty sociálního začleňování a rovnosti by měly být zahrnuty do návrhu a provádění odvětvových politik na místní úrovni a měly by zajistit, aby města poskytovala přístupné a cenově dostupné služby všem osobám, včetně osob se zdravotním postižením, a přispívala ke snižování chudoby.

2.3 Města hrají klíčovou roli při zajišťování bezpečnosti a ochrany veřejných prostor a jsou vystaveny největšímu náporu, pokud jde o opatření EU v oblasti odolnosti a připravenosti

Města jsou klíčovými aktéry při zajišťování bezpečnosti, ochrany veřejných prostor, prevence radikalizace a ochrany komunit před terorismem. Podle průzkumu kvality života ve městech v EU²⁹ se vnímání bezpečnosti liší podle velikosti města: bezpečně se cítilo 75 % obyvatel měst s méně než 250 000 obyvateli, zatímco ve městech s větším počtem obyvatel se jich cítilo bezpečně 67 %.

V EU existují výrazné rozdíly ve vnímání trestné činnosti podle stupně urbanizace. V roce 2020 vnímali mezi obyvateli EU tyto otázky jako relevantní pro oblast, kde žijí, podstatně více lidé žijící ve velkoměstech (16,3 %) než lidé žijící ve městech a na předměstích (8,4 %) nebo na venkově (5,8 %)³⁰. Téměř ve všech členských státech byla nejvyšší míra vnímání trestné činnosti, násilí nebo vandalismu zaznamenána u lidí žijících ve velkoměstech.

Opatření EU v oblasti připravenosti a bezpečnosti³¹ se soustředí na dosažení dobře připravené a odolné společnosti, v níž se všichni lidé těší stejné úrovni ochrany a bezpečí bez ohledu na místo, kde žijí, jejich gender a jejich specifické potřeby a okolnosti. Ve městech může k zajištění bezpečnosti a pocitu bezpečí občanů ve veřejném prostoru přispět návrh veřejné infrastruktury, například tím, že počítá s dostatečným pouličním osvětlením a bezpečnou veřejnou dopravou, aby se občané, a zejména lidé ve zranitelném postavení, při pohybu městem cítili bezpečně. Bezpečnost a ochrana veřejných prostranství jsou rovněž zásadní, aby města mohla podporovat sociální soudržnost, zapojení komunity a demokratickou účast.

Bezpečnostní hrozby způsobené lidmi, jako je organizovaná trestná činnost a terorismus, mají na města dopad. Jak je zdůrazněno ve sdělení ProtectEU: Evropská strategie vnitřní bezpečnosti³², dopady organizované trestné činnosti a terorismu jsou často pociťovány na místní úrovni. Ačkoli města kromě organizované trestné činnosti a terorismu čelí mnoha dalším výzvám, jako je násilí související s drogami a genderově podmíněné násilí a obchodování s lidmi – zejména za účelem sexuálního vykořisťování–, hrají také ústřední roli při jejich

---

²⁸ Např. partneři v oblasti životního prostředí a sociální ekonomiky, organizace mládeže a subjekty zodpovědné za prosazování sociálního začleňování, základních práv, práv osob se zdravotním postižením, genderové rovnosti a nediskriminace, jakož i vnitrostátní instituce a organizace činné v oblasti lidských práv.

²⁹ Průzkum kvality života v evropských městech (2023).

³⁰ Eurostat – Trestná činnost, násilí nebo vandalismus v oblasti podle stupně urbanizace.

³¹ Připravenost – Evropská komise.

³² COM(2025)148 final.

řešení³³. Je zapotřebí nalézt řešení na místní a regionální úrovni, která by snížila zranitelnost lidí, zejména mladých lidí, vůči jejich zneužití ze strany pachatelů trestné činnosti nebo teroristů a snížila atraktivitu nezákonných činností a pronikání trestné činnosti a zabránila jim. Strategie ProtectEU stanoví cíle a opatření, která mají tyto hrozby řešit, a zaměřuje se na potírání trestné činnosti prostřednictvím správního přístupu, předcházení trestné činnosti, ochranu kritické infrastruktury, spolupráci při prosazování práva a posilování operačních schopností členských států v boji proti trestné činnosti³⁴. Aby se snížila rizika a škody související s drogami, v souladu se strategií EU pro oblast drog na období 2026–2030³⁵ se města vyzývají, aby zvážila opatření pro přístup osob, které potřebují pomoc, ke komunitním zdravotním a sociálním službám, jež jsou podporována politikou soudržnosti.

Zásadní roli při prosazování rovnosti a rozmanitosti a při řešení sociálního vyloučení hraje inkluzivní městské plánování. Hlavní úlohu v poskytování příležitostí, pokud jde o osobní práva, svobodu, začleňování a přístup k modernímu vzdělávání, hrají města³⁶.

Příprava obyvatelstva na krizové situace a začlenění bezpečnostních aspektů a aspektů připravenosti do politiky a programů EU jsou hlavními součástmi Strategie unie připravenosti. Aby města předcházela nedávným i budoucím dopadům otřesů systému (např. přírodním katastrofám, pandemiím, geopolitickým rizikům) a aby tyto dopady zmírnila, musí investovat do opatření ke zvýšení odolnosti a připravenosti. Technologie inteligentních měst by mohly být užitečné pro zvýšení odolnosti a připravenosti měst. Reakce na krize by měla zvýšit odolnost a připravenost měst, jakož i ochranu kritické infrastruktury před všemi druhy ohrožení bezpečí a veřejné bezpečnosti, a umožnit strategické využití kosmických prostředků. Města musí také najít inovativní a nákladově efektivní způsoby, jak zajistit občanskou připravenost, zejména pokud jde o zneužívání nových technologií. Města a okolní venkovské oblasti jsou rovněž klíčové pro zvýšení odolnosti komunit z hlediska zajištění potravinového zabezpečení a dodávek potravin.

2.4 Města se potýkají s akutními problémy v oblasti bydlení a budov

Mezi nejpalčivější problémy ve městech patří nedostatek cenově dostupného bydlení a městské bydlení se pro mnoho lidí³⁷, včetně mladých lidí³⁸, stává více a více cenově nedostupným. V roce 2024 bylo zatížení náklady na bydlení nejvyšší ve velkoměstech, a to 10 %, zatímco ve městech / na předměstích to bylo 8 % a na venkově 6 %. Téměř polovina obyvatel EU žijících ve městech by ke koupi bytu o rozloze 25 m² potřebovala hypotéku na více než dvacet let a 90 % z nich by ke koupi bytu o rozloze 75 m² potřebovalo hypotéku na více než třicet let. Navíc přibližně 16 % obyvatel EU žije v přelidněných podmínkách, přičemž nejvíce postiženy jsou

---

³³ The Future of Cities (Budoucnost měst), Vandecasteele, I., Baranzelli, C., Siragusa, A. a Aurambout, J. editor (editoři), EUR 29752 EN, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2019, ISBN 978-92-76-03847-4, doi:10.2760/375209, JRC116711.

³⁴ Místním aktérům poskytují podporu nástroje vyvinuté v rámci unijní iniciativy Města proti radikalizaci a znalostní centra pro prevenci radikalizace.

³⁵ V roce 2025 bude přijata nová strategie EU pro oblast drog, která stanoví priority pro období 2026–2030.

³⁶ Evropská komise: Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku, de Dominicis, L., Kovacic, M., De Franceschi et al. (2025), Social Progress in cities and rural areas of the EU (Sociální pokrok ve městech a venkovských oblastech EU), Úřad pro publikace Evropské unie. <https://data.europa.eu/doi/10.2776/9234298>.

³⁷ Veřejné stanovisko k problémům měst a investicím do měst - průzkum Eurobarometru 2025.

³⁸ Průzkumník ukazatelů JRC, založený na údajích z Indexu pokroku mládeže, ukazuje, že od roku 2011 jsou mladí lidé v EU stále více nespokojeni s dostupností cenově dostupného bydlení, přičemž podíl nespokojených mladých lidí vzrostl z 38,7 % v roce 2011 na 50 % v roce 2024.

domácnosti s nízkými příjmy³⁹. Roste počet bezdomovců, přičemž podle odhadů je v EU 1 milion bezdomovců⁴⁰.

Bydlení je společnou odpovědností na národní, regionální a místní úrovni. Zatímco zastřešující rámce stanovují národní politiky, města mají jedinečnou pozici k řešení problémů v oblasti bydlení díky svým kompetencím a přímému zapojení komunit. Mají bezprostřední přehled o místních potřebách a mohou podporovat partnerství mezi veřejnými orgány, zúčastněnými stranami a soukromým sektorem, a mobilizovat tak potřebné investice. V rámci programů politiky soudržnosti na období 2014–2020 byly na podporu sektoru bydlení vyčleněny investice v celkové výši 9,6 miliardy EUR (zahrnující rozpočet EU a vnitrostátní příspěvek). V programovém období 2021–2027 bylo dosud z fondů politiky soudržnosti na investice v oblasti bydlení vyčleněno 7,5 miliardy EUR, a to se zaměřením na energetickou účinnost a sociální bydlení pro skupiny ohrožené diskriminací a sociálním vyloučením. Evropský sociální fond plus (ESF+) investuje další odhadovanou celkovou částku ve výši 1,9 miliardy EUR do opatření zaměřených na bytovou situaci jednotlivců a veřejných služeb⁴¹, jako je umožnění přístupu k bydlení, pomoc s bydlením a integrovaná podpora ke zlepšení bytových a životních podmínek. Významnou příležitost k řešení problémů v oblasti bydlení nabízí probíhající přezkum politiky soudržnosti EU v polovině období. Při přeprogramování finančních prostředků v rámci přezkumu v polovině období se členské státy vyzývají, aby přidělovaly finanční prostředky na investice do cenově dostupného, udržitelného a kvalitního bydlení. Na oblast bydlení má navíc významný dopad i Nástroj pro oživení a odolnost, který přináší obyvatelům měst a městských oblastí skutečné přínosy. Celková částka vyčleněná na bydlení v rámci Nástroje pro oživení a odolnost, včetně investic na podporu cenově dostupného a dostupného bydlení, činí 19,6 miliardy EUR, přičemž Evropská investiční banka poskytla na cenově dostupné bydlení v letech 2021–2024 finanční podporu ve výši 15,6 miliardy EUR.

V rámci cílů politiky EU na podporu cenově dostupného, udržitelného a kvalitního bydlení se bude připravovaný Evropský plán dostupného bydlení zabývat příčinami krize bydlení, a to prostřednictvím konkrétních opatření a koordinace s dalšími iniciativami EU, tj. Evropskou strategií pro výstavbu bydlení a revizí pravidel EU pro státní podporu v oblasti sociálního a cenově dostupného bydlení a evropskou Strategií pro boj proti chudobě. Plán podpory financování prostřednictvím jednotného rámce na podporu investic do sociálního, cenově dostupného a udržitelného bydlení doplní celoevropská investiční platforma pro dostupné a udržitelné bydlení. Členské státy se rovněž vybízejí, aby k získání dalšího soukromého financování a půjček za výhodných podmínek využívaly finanční a hospodářské nástroje vytvořené společně s Evropskou investiční bankou a budoucí celoevropskou investiční platformou.

Dále by měly klást důraz na kvalitu architektury a prostředí pro život v souladu se zásadami a hodnotami **Nového evropského Bauhausu**. Tato iniciativa prostřednictvím integrovaných městských strategií, které zahrnují inovativní techniky a materiály, prosazuje udržitelné postupy v zastavěném prostředí, a tím podporuje regeneraci a odolnost čtvrtí a zároveň respektuje kulturní dědictví a evropské místní hodnoty a tradice. Kromě obytných budov je třeba modernizovat i veřejné a nevyužívané průmyslové budovy nebo areály a zvyšovat jejich (energetickou) účinnost a zlepšovat jejich přístupnost pro obyvatelstvo.

---

³⁹ Bydlení v Evropě – vydání z roku 2024 – Interaktivní publikace – Eurostat.

⁴⁰ Databáze cenově dostupného bydlení, HC3.1 Lidé postižení bezdomovectvím – OECD.

⁴¹ V programovém období 2021–2027 jsou opatření fondu ESF+ zaměřena na osoby nebo rodiny ohrožené nebo postižené bezdomovectvím, osoby se zdravotním postižením, seniory, státní příslušníky třetích zemí, uprchlíky a marginalizované komunity.

2.5 Města mají podíl na změně klimatu a dalších environmentálních výzvách, přičemž pociťují jejich dopad, a hrají klíčovou roli při urychlování přechodu na čistou energii

Města a jiné městské oblasti se podílejí na celosvětových emisích skleníkových plynů přibližně 45 %⁴². V neúměrné míře se jich negativně dotýkají klimatická nebezpečí a tyto dopady se ještě zhoršují v interakci s dalšími faktory, jako je špatná kvalita ovzduší a vody, nedostatečné zakrývání půdy a další faktory. Dalším významným nebezpečím je extrémní horko, které postihuje zejména města a způsobuje efekt tepelného ostrova, kdy se městské oblasti výrazně oteplují oproti okolním oblastem. Přibližně 10,6 % městských oblastí v EU je ohroženo povodněmi⁴³. Díky úzkým vazbám s domácnostmi, podniky a komunitami jsou města klíčovými partnery pro dosažení čistého, bezpečného a cenově dostupného energetického systému. Společně s regiony mají realizovat až 70 % opatření ke snížení emisí a zajistit 50 % veřejných investic a 30 % veřejných výdajů⁴⁴. Města ovlivňují energetickou transformaci svými rozhodnutími v oblasti územního plánování, vydávání povolení, udržitelného zadávání veřejných zakázek a investic. Evropská města navíc čelí rostoucímu riziku lesních požárů v důsledku klimatických změn, ale také rozšiřování rozhraní mezi volnou přírodou a městským prostředím⁴⁵, což vyžaduje lepší připravenost a koordinovaná opatření.

EU usiluje o to, aby byla uznána ještě větší zásadní role, kterou hrají místní a regionální aktéři při vytváření a provádění lokálně orientovaných opatření, která přispívají ke zvýšení připravenosti a odolnosti EU v oblasti klimatu, životního prostředí a čisté a cenově dostupné energie. Při tvorbě svých politik EU považuje decentralizované energetické systémy za strategické aktivum, a proto předpokládá podporu pro distribuovanou energii z obnovitelných zdrojů, energetická aktiva, aktiva pro účinnost a ukládání, místní energetické společnosti, inteligentní sítě a energetické komunity vedené občany. Budou podporovány pobídky pro výstavbu sítí dálkového vytápění.

Probíhající přezkum politiky soudržnosti v polovině období nabízí členským státům příležitost ke změně priorit financování a k řešení výzev souvisejících s vodohospodářskou odolností, zejména prostřednictvím digitalizovaných systémů a přírodě blízkých řešení, a s energetickou transformací, jako jsou distribuční sítě, propojovací vedení a přenosová infrastruktura.

Členské státy se vyzývají, aby při přípravě svých sociálních klimatických plánů, jakož i budoucích plánů národního a regionálního partnerství, průběžně vyčleňovaly finanční prostředky na investice související s životním prostředím, klimatem a energetikou a zároveň zajistily, aby tyto investice byly navrženy tak, aby byly odolné vůči budoucím klimatickým rizikům, aby podporovaly místní řešení, jako jsou kolektivní systémy vytápění a chlazení, jakož i investice do energetické účinnosti a dekarbonizace.

Pokud jde o životní prostředí, členské státy by měly zajistit, aby místní orgány prováděly všechna nezbytná opatření v oblasti oběhového hospodářství, nakládání s odpady a opětovného použití/recyklace, jak je stanoveno v právních předpisech EU o odpadech a oběhovém hospodářství, jakož i opatření týkající se kvality ovzduší v souladu s revidovanou směrnicí o kvalitě vnějšího ovzduší, opatření týkající se hluku, ochrany a zlepšování stavu městské přírody a korunového zápoje sídelní zeleně vyplývající z nařízení o obnově přírody a opatření v oblasti

---

⁴² Crippa, M., Guizzardi, D., Ciarlantini, S., Pagani, F., Banja, M., Muntean, M., Pisoni, E.: EDGAR_GHG_by_settlement_2025, datová sada, https://edgar.jrc.ec.europa.eu/edgar_smod, 2025.

⁴³ Zpráva Evropské agentury pro životní prostředí (14/2023) – Urban adaptation in Europe (Adaptace měst v Evropě).

⁴⁴ The state of regions and cities – EU annual report 2024 (Stav regionů a měst – výroční zpráva EU za rok 2024), Výbor regionů.

⁴⁵ Rozhraní mezi volnou přírodou a městským prostředím jsou oblasti, kde se lidská zástavba setkává nebo prolíná s volnou přírodní vegetací, což je důvod, proč jsou tyto oblasti často vystaveny zvýšenému riziku lesních požárů.

zvyšování vodohospodářské odolnosti ve městech v souladu s Evropskou strategií pro vodohospodářskou odolnost.

2.6 Města poskytují lepší přístup k dopravním službám

Města obvykle poskytují lepší přístup k veřejné dopravě než jiné oblasti, což usnadňuje pohyb zboží, lidí a znalostí a zvyšuje produktivitu. Hustá koncentrace lidí a činností umožňuje, aby byla ve městech veřejná doprava provozována efektivněji, nicméně tato koncentrace může vést i k vysoké míře dopravního přetížení. Navzdory tomu, že se zlepšila kvalita ovzduší, překračuje nadále úroveň znečištění v několika městech prahové hodnoty EU⁴⁶.

Politika EU v oblasti mobility upřednostňuje přechod na udržitelné, bezpečné, přístupné, inkluzivní, cenově dostupné, odolné a inteligentní systémy městské mobility⁴⁷. Zaměřuje se na rozvoj, modernizaci, dekarbonizaci a elektrifikaci městské a příměstské (veřejné) dopravy⁴⁸, aktivní mobilitu (cyklistiku a chůzi) a prostředky a služby sdílené mobility. Důraz je kladen na integrované plánování, podporu bezproblémového multimodálního propojení, zvýšení bezpečnosti silničního provozu, posílení udržitelné městské logistiky a snížení dopravního přetížení, a tím i snížení znečištění a emisí ve městech, aby bylo dosaženo cíle klimaticky neutrálních a inteligentních měst. Politika EU rovněž pomáhá řešit dopravní chudobu, a to i ve venkovských oblastech, lépe začlenit městskou logistiku do plánování udržitelné městské mobility a posílit vazbu mezi městskou mobilitou a cestovním ruchem. Členské státy se rovněž vybízejí, aby využily své sociální klimatické plány k přijetí opatření zaměřených na řešení dopravní chudoby, jako jsou investice do veřejné dopravy, aktivní mobility a sdílené mobility.

V centru pozornosti politických opatření EU je 431 městských uzlů⁴⁹, které jsou považovány za klíčové prvky dobře fungující transevropské dopravní sítě (TEN-T). Dotčená města mají pro své funkční městské oblasti vypracovat plány udržitelné městské mobility, shromažďovat údaje, zavádět dobíjecí infrastrukturu a infrastrukturu pro doplňování udržitelných alternativních paliv a rozvíjet multimodální uzly pro cestující a nákladní terminály. Členské státy jsou v rámci tohoto úsilí povinny vypracovat národní programy na podporu městských oblastí. Evropská komise členské státy při plnění tohoto úkolu podporuje a poskytuje jim pokyny, zajišťuje sdílení znalostí a nabízí jim příležitosti k vytváření sítí pro řešení problémů v oblasti mobility.

Nedávno zahájený plán vysokorychlostní železnice, který vychází ze sítě TEN-T, si ve srovnání se současným stavem klade za cíl zkrátit dobu trvání řady vyhledávaných cest po železnici mezi hlavním městem a velkými městskými uzly v Evropě o polovinu. Cílem plánu je vytvořit do roku 2040 dobře fungující a rychlejší vysokorychlostní železniční síť a podpořit intermodální dopravu prostřednictvím městských spojení.

Mezi klíčové otázky politických opatření EU patří dále zlepšení součinnosti mezi městskou mobilitou, politikou bydlení a územním plánováním, využití potenciálu inovací a digitalizace v dopravě, včetně umělé inteligence, a zajištění větší bezpečnosti silničního provozu ve

---

⁴⁶ Emise znečišťujících látek do ovzduší se v posledních dvou desetiletích snížily, což vedlo ke zlepšení kvality ovzduší. Mezi roky 2005 a 2022 poklesl v EU počet úmrtí přičitatelných částicím (PM_{2.5}) o 45 %, čímž se EU přiblížila k dosažení cíle snížení o 55 % stanoveného v akčním plánu pro nulové znečištění do roku 2030.

⁴⁷ COM(2021) 811 final.

⁴⁸ Včetně rozvoje lepších a cenově dostupnějších dopravních spojení mezi městy a jejich mimoměstským okolím.

⁴⁹ Nařízení (EU) 2023/1804 obsahuje následující definici: městská oblast, ve které se dopravní infrastruktura transevropské dopravní sítě, jako jsou přístavy včetně terminálů osobní dopravy, letiště, železniční stanice, logistická centra a nákladní terminály umístěné v městské oblasti a jejím okolí, napojuje na jiné části této infrastruktury a na infrastrukturu regionální a místní dopravy.

městech⁵⁰. Rámec politiky EU v oblasti bezpečnosti silničního provozu na období 2021–2030, který určuje klíčové prioritní oblasti a řeší hlavní rizikové faktory, věnuje zvláštní pozornost zranitelným účastníkům silničního provozu, jako jsou chodci, cyklisté a motocyklisté, kteří jsou rizikům nejvíce vystaveni v městských oblastech.

Politika soudržnosti poskytuje dopravě značnou podporu, přičemž na investice v programovém období 2021–2027 je plánováno více než 59 miliard EUR⁵¹. Probíhající přezkum politiky soudržnosti v polovině období navíc členským státům umožňuje přesunout zdroje na dobíjecí sítě.

Celková podpora z Nástroje pro oživení a odolnost určená na udržitelnou dopravu a městskou mobilitu činí více než 26 miliard EUR⁵². Podporované investice se týkají několika oblastí, například prodloužení linek metra a tramvají, cyklostezek a infrastruktury. Tyto investice hmatatelně zvyšují konkurenceschopnost a atraktivitu měst a zajišťují, že zůstanou motorem hospodářského růstu a inovací.

2.7 Města v EU a mezinárodní kontext

Města hrají důležitou roli v mezinárodní spolupráci. Globální obchodní prostředí prochází radikální změnou. Dochází ke zrychlování globální ekonomické a geopolitické fragmentace, zejména s nástupem nových protekcionistických obchodních politik. Aby města zůstala konkurenceschopná, měla by být schopna se těmto změnám přizpůsobit a měla by diverzifikovat své ekonomiky, například snížením své závislosti na jednom průmyslovém odvětví nebo obchodním partnerovi.

EU považuje za přínosnou **mezinárodní spolupráci**, a to jak mezi městy, tak i v širším smyslu, jako prostředku ke zvýšení vzájemného porozumění. Nadále se zavazuje provádět městskou politiku, která je v souladu s globálními rámci a aktivně přispívá k plnění cílů udržitelného rozvoje v rámci Agendy OSN pro udržitelný rozvoj 2030 a Nové městské agendy OSN. Bude pokračovat v podpoře provádění definice města schválené OSN nazvané „stupeň urbanizace“. Díky zapojení se do platform, jako je Světové fórum měst a setkání ministrů pro rozvoj měst zemí G7, může EU hrát klíčovou roli při utváření mezinárodní městské politiky. Mezinárodní spolupráce přináší městům v EU značné výhody. Programy jako URBACT umožňují spolupráci s městy v kandidátských zemích EU, a to i na Ukrajině, a umožňují výměnu znalostí a budování kapacit v oblasti správy měst, plánování a komunitně vedeného rozvoje. Města v EU s partnery v Latinské Americe, Asii, Africe a Severní Americe navíc propojují program mezinárodní spolupráce mezi městy a regiony (IURC)⁵³ a globální mise „Transformace měst“ (UTM)⁵⁴, které podporují spolupráci v oblasti společných výzev, jako je městská mobilita, energetická transformace, oběhové hospodářství a přizpůsobování se změně klimatu. Jak je zdůrazněno ve strategické agendě EU-Indie⁵⁵, EU a Indie v současné době podnikají prostřednictvím stávajících partnerství důležité kroky k prohloubení spolupráce v oblasti udržitelné urbanizace se zaměřením na města. Města EU těží z mezinárodních iniciativ, jako je

---

⁵⁰ V rámci své Strategie pro využívání umělé inteligence Komise zahájí iniciativu „Města usilující o realizaci autonomního řízení“ s cílem urychlit zavádění provozních služeb ve spolupráci s evropskými poskytovateli. COM(2025) 723 final.

⁵¹ https://cohesiondata.ec.europa.eu/cohesion_overview/21-27.

⁵² Na základě přílohy VI nařízení (EU) 2021/241 o Nástroji pro oživení a odolnost. Infrastruktura městské dopravy, kolejová vozidla veřejné dopravy (např. tramvaje, metro a autobusy) a cyklistická infrastruktura.

⁵³ Program IURC je program financovaný EU, který společně realizují Služba nástrojů zahraniční politiky a Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise a který podporuje města a regiony z podobně smýšlejících zemí, které se potýkají s podobnými problémy.

⁵⁴ Globální mise „Transformace měst“ v rámci Mise inovací podporuje skupinu více než 100 měst ze 45 zemí na jejich cestě k odolné budoucnosti s nulovými čistými emisemi, která bude zaměřena na lidi.

⁵⁵ Společné sdělení Evropskému parlamentu a Radě o nové strategické agendě EU-Indie. JOIN(2025) 50 final.

globální síť měst přátelských k seniorům, kterou vede Světová zdravotnická organizace (WHO), pomáhá zlepšovat zapojení starších lidí do komunitního života a podporuje zdravé stárnutí. Úsilí o podporu mezinárodní spolupráce doplňují dlouhodobé iniciativy, které nabízejí vnějším vztahům EU mezilidský rozměr a podporují společné akce mezi místními správami, jako je například Globální pakt starostů a primátorů, v jehož rámci EU posiluje globální městskou diplomacii a víceúrovňovou spolupráci.

Vzhledem k tomu, že se urbanizace celosvětově zrychluje, zajistí podpora víceúrovňové a přeshraniční spolupráce, včetně spolupráce s kandidátskými zeměmi, aby města sloužila jako místní centra transformace i jako globální partneři při prosazování udržitelného rozvoje podporujícího začleňování. EU a její členské státy významně podporují rozvoj měst, infrastruktury a spolupráce s regionálními a místními orgány v partnerských zemích v rámci opatření politiky udržitelného rozvoje prostřednictvím strategie Global Gateway a Evropského fondu pro udržitelný rozvoj plus (EFSD+) a usilují o zlepšení jejich přístupu k mezinárodnímu financování. Místní orgány jsou důležitými aktéry Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, což se odráží i ve strategii Global Gateway. Řeší každodenní problémy na místní úrovni a jejich zapojení je nezbytné, aby bylo možné podrobně porozumět kontextu, v němž je strategie Global Gateway realizována. Města v EU by navíc mohla hrát v dlouhodobějším horizontu větší roli při určování priorit partnerství v oblastech, v nichž mají města obecně významnou odpovědnost a mohou prosazovat spolupráci na více úrovních správy. Vzhledem k tomu, že jsou zapotřebí investice do městské infrastruktury a inovativní řízení měst, představují města v partnerských zemích pro evropská města a širší subjekty v EU také obchodní příležitosti.

2.8 Provádění právních předpisů EU

Místní a regionální orgány provádějí a uplatňují přibližně 70 % právních předpisů EU⁵⁶, což z nich činí klíčové aktéry při plnění politických cílů EU⁵⁷. Aby byly cíle a úkoly EU plněny, je nezbytné, aby bylo městům umožněno účinné a efektivní provádění právních předpisů EU. Města jsou pro demokratické systémy klíčová také díky své blízkosti lidem a přímé odpovědnosti za poskytování základních služeb. Politiky EU jsou již nyní připravovány na základě úzkých konzultací s příslušnými zúčastněnými stranami, přičemž se využívají různé mechanismy, jako jsou veřejné konzultace, skupiny odborníků a územní hodnocení. Cenné příspěvky místních a regionálních členů týkající se překážek při provádění rovněž poskytly Evropský výbor regionů a jeho síť regionálních center⁵⁸. Navzdory tomuto úsilí města stále hlásí potíže s prováděním pravidel EU. Často uvádějí, že nebyla dostatečně informována o přípravě příslušných právních předpisů, a zdůrazňují, že je potřeba inkluzivnějšího a účinnějšího zapojení na různých úrovních správy, aby se zajistilo, že politiky budou praktické a budou reagovat na místní potřeby⁵⁹.

---

⁵⁶ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. června 2021 o účelnosti a subsidiaritě a proporcionality právních předpisů Evropské unie – zpráva o zdokonalení tvorby právních předpisů za roky 2017, 2018 a 2019 (2020/2262(INI)).

⁵⁷ Například v oblastech zastavěného prostředí, energetiky, průmyslu, mobility, digitální konektivity, změny klimatu, nulového znečištění životního prostředí, úbytku biologické rozmanitosti a oběhového hospodářství.

⁵⁸ Síť regionálních center Evropského výboru regionů.

⁵⁹ Města – nová politická agenda – Výzva k předložení faktických podkladů z roku 2025.

Vzhledem ke složité povaze správy měst a různorodosti pravomocí a zapojených aktérů byla v roce 2016 zahájena městská agenda EU, která představuje proces mezivládní spolupráce a má za cíl lépe začlenit města do tvorby a provádění politik EU i jednotlivých států. Jejím cílem je zlepšit regulaci, financování a sdílení znalostí ve prospěch evropských měst. V rámci městské agendy EU bylo vytvořeno 20 tematických partnerství, která se zaměřila témata důležitá pro města a do nichž se zapojilo přibližně 350 partnerů zastupujících všechny úrovně správy (včetně více než 100 měst, členských států, nevládních organizací a institucí EU), přičemž doposud bylo navrženo více než 150 opatření. Tato inovativní metoda víceúrovňové správy je považována za jeden z nejdůležitějších úspěchů městské agendy EU⁶⁰. Zatímco městská agenda EU je mezivládní iniciativou, která sdružuje aktéry ze všech úrovní správy (místní, regionální, národní a unijní), Agenda EU pro města posílí přístup EU k udržitelnému rozvoji měst a bude se zaměřovat na podporu provádění priorit politiky EU na místní úrovni. Agenda EU pro města posílí koordinaci a součinnost s městskou agendou EU, usnadní provádění jejích opatření a naváže na její výsledky.

3. MĚSTA A PODPORA ZE STRANY EU

3.1 Stávající podpora měst ze strany EU

Přestože městské politiky zůstávají výsadou členských států, EU prostřednictvím mnoha svých politických nástrojů poskytuje městům a městským oblastem širokou škálu podpory. Nejvýznamnější podporu územnímu rozvoji poskytují programy politiky soudržnosti, další pomoc je však k dispozici také prostřednictvím několika odvětvových politik.

Politika soudržnosti je výrazně zaměřena na města a její podpora udržitelného rozvoje měst byla v letech 2021–2027 posílena zvýšením povinného přídělu ve výši 8 % z EFRR pro města, aby pomohla městům aktivně se zapojit do navrhování a provádění politických opatření reagujících na jejich místní problémy. V důsledku toho jsou města **přímo odpovědná za navrhování a provádění strategií udržitelného rozvoje měst** a v rámci programů politiky soudržnosti na tento účel **obdržela více než 24 miliard EUR. Fondy politiky soudržnosti navíc investují do měst celkově více než 100 miliard EUR**⁶¹. Tato podpora umožňuje členským státům i místním orgánům vyvíjet inovativní řešení, která řeší environmentální, sociální a ekonomické problémy.

Například finská strategie udržitelného rozvoje měst je založena na dohodách mezi státem a devatenácti městy, jejichž společným cílem je posílit inovační ekosystémy. Tyto dlouhodobé smlouvy stanovují společné priority pro přidělování veřejných a soukromých finančních prostředků do ekosystémů zaměřených na inovace v jednotlivých městech. Podporují cílené investice do odvětví, jako jsou čisté technologie, zdravotnictví a digitalizace, propojují konkurenceschopnost měst s udržitelným rozvojem a slouží jako strategický rámec pro růst měst, který vyvažuje místní iniciativy s národní koordinací.

V **Itálii** je udržitelný rozvoj měst realizován prostřednictvím regionálních programů a „Národního programu Metro Plus a jižní střední města na období 2021–2027“. Tento program navazuje na úspěch dosažený předchozím programem (realizovaným v letech 2014–2020) a zaměřuje se na digitalizaci, udržitelnost a sociální začleňování. V rámci modelu řízení je odpovědnost delegována na čtrnáct metropolitních měst, která slouží jako zprostředkující

⁶⁰ Hodnotící studie městské agendy EU (2019).

⁶¹ Částka přesahující 100 miliard EUR zahrnuje více než 24 miliard EUR, které jsou realizovány přímo městy prostřednictvím strategií udržitelného rozvoje měst.

subjekty, k nimž se jako příjemci projektů sociálních inovací připojilo 39 středně velkých jižních měst.

V **Portugalsku** realizace udržitelného rozvoje měst podporuje integrované strategie pro funkční oblasti, které stimulují vyvážený rozvoj měst prostřednictvím spolupráce mezi obcemi a propojení měst a venkova. Tyto strategie jsou meziodvětvové a kombinují různé formy investic v závislosti na konkrétních potřebách na regionální a místní úrovni, jako je podpora inovací a konkurenceschopnosti, digitalizace, energetická účinnost, komunity využívající obnovitelné zdroje energie, opatření v oblasti klimatu, udržitelné nakládání s odpady a vodou, biologická rozmanitost, mobilita, obnova měst, kultura a cestovní ruch.

Evropská městská iniciativa a program URBACT

Evropská městská iniciativa a program URBACT jsou dva stěžejní nástroje v rámci politiky soudržnosti EU na období 2021–2027, které poskytují přímou podporu městům.

Evropská městská iniciativa má v programovém období 2021–2027 z EFRR k dispozici rozpočet ve výši 395 milionů EUR (v běžných cenách). Hraje klíčovou roli při podpoře měst v celé Evropě tím, že poskytuje finanční zdroje na inovace, technickou pomoc a výměnu znalostí k řešení problémů měst. Evropská městská iniciativa tak pomáhá městům účinně převádět priority politiky EU do konkrétních, místně řízených opatření.

Program URBACT má v programovém období 2021–2027 celkový rozpočet ve výši 110 milionů EUR⁶² (v běžných cenách), včetně 79,7 milionu EUR z EFRR. Podporuje kapacity měst v oblasti strategického plánování a participativní správy měst prostřednictvím specifické metody „sítí spolupráce“, které jsou založeny na tematických výzvách pro města. Oba nástroje společně přispívají k ucelenější městské politice v celé Evropě založené na spolupráci.

Přezkum politiky soudržnosti v polovině období a města

Města mohou dále těžit z **přezkumu politiky soudržnosti EU v polovině období**. Tento přezkum určuje nové priority a nabízí členským státům značnou flexibilitu a pobídky, z nichž mohou těžit i města a další městské orgány.

Nabízí například možnost řešit nedostatek investic do **cenově dostupného bydlení** prostřednictvím zvýšeného financování politiky soudržnosti a specializovaných finančních nástrojů, které kombinují granty EU s financováním. Podporují se také investice do **energetické transformace** a do **vodohospodářské odolnosti**. Města mohou rovněž těžit z opatření na zvýšení **konkurenceschopnosti** Evropy, posílení **obran** a podpory **východních příhraničních regionů**. Členské státy mohou rovněž využívat Evropský sociální fond+ k podpoře rozvoje dovedností v oblasti civilní připravenosti, obranného průmyslu a kybernetické bezpečnosti.

V rámci přezkumu v polovině období je možné podpořit Evropskou městskou iniciativu tím, že se členským státům umožní převést na tuto iniciativu prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). Kromě toho byla v rámci přezkumu v polovině období vytvořena pečeť excelence pro Evropskou městskou iniciativu, která umožňuje projektům, které sice splňují vysoce kvalitní kritéria, ale nedosáhnou na dostupné finanční prostředky, získat podporu prostřednictvím hlavních programů politiky soudržnosti.

Nástroj pro oživení a odolnost a města

---

⁶² Program URBACT je financován z fondů EFRR, NDICI a NPP, které jsou doplněny vnitrostátními příspěvky.

Nástroj pro oživení a odolnost změnil situaci v Evropě v reakci na dopady pandemie COVID-19 a pomohl podpořit oživení a posílit odolnost Evropy a jejích měst. Z několika analýz⁶³ vyplývá, že Nástroj pro oživení a odolnost poskytl městům, metropolitním a městským oblastem významnou podporu, která se promítla do skutečných přínosů pro jejich obyvatele a podniky, zejména v oblasti ekologické a digitální transformace.

Podpora ze strany EIB

Klíčovou roli při podpoře měst v celé EU hraje také Evropská investiční banka, a to poskytováním jak finančních, tak poradenských služeb. Od roku 2021 poskytla městům více než 80 miliard EUR na nové financování strategických investic, jako je udržitelná městská doprava, cenově dostupné bydlení, dekarbonizace dálkového vytápění, energetická účinnost a oběhové hospodářství. V rámci poradenských služeb EIB poskytuje na míru šité technické a finanční poradenství, které podporuje Evropská komise. S cílem podpořit města jako klíčové katalyzátory soukromých investic jim pomáhá vyvíjet a zavádět finanční nástroje, které kombinují financování EU se soukromým financováním.

Další příklady iniciativ EU na podporu měst

V uplynulých letech Evropská komise zahájila více než 50 iniciativ a nástrojů, které mají pomoci místním orgánům v jejich transformačním úsilí a usnadnit provádění politik EU na místní úrovni. Patří mezi ně řada online platform, které zlepšují kapacity měst, jejich znalosti a přístup k financování, a různé systémy ocenění a uznání v oblastech, jako je udržitelnost, inovace a přístupnost, které mají vyzdvihovat vynikající výsledky v oblasti rozvoje měst a motivovat k jejich dosahování. Většina iniciativ poskytuje městům podporu, poradenské služby a budování kapacit, aby se mohla aktivně zapojit do evropského úsilí o dosažení udržitelné transformace.

Řada probíhajících iniciativ EU prosazuje a podporuje rozvoj odvětvových strategií (např. plánů, dohod a smluv) a vyzývá města k tomu, aby přijala politické závazky k řízení udržitelné transformace. Mezi hlavní příklady patří (viz [Portál EU pro města – Regionální a městská politika – Evropská komise](#) pro úplný přehled):

Pakt starostů a primátorů EU v oblasti klimatu a energetiky je zavedená iniciativa, která je podporovaná politikami EU v oblasti klimatu a energetiky a nabízí všem obcím v EU platformu, aby bylo dosaženo cílů EU v oblasti klimatu a energetiky. Poskytuje vědecky podložený metodický rámec pro hodnocení emisí a zranitelností a pro vypracování integrovaných akčních plánů pro udržitelnou energii a klima, které je mají řešit. Tento rámec je prováděn prostřednictvím víceúrovňového přístupu. Vnitrostátní a regionální orgány se při koordinaci opatření v oblasti klimatu na místní úrovni a při shromažďování údajů a informací potřebných k vypracování vlastních politik a přidělování finančních prostředků spoléhají na ověřený formát. Pakt starostů a primátorů EU tvoří jádro Globálního paktu starostů a primátorů.

EU prostřednictvím programu Horizont Evropa podporuje dvě mise EU, které se zaměřují na řešení klimatických problémů ve městech: „**Klimaticky neutrální a inteligentní města**“ a „**Přizpůsobování se změně klimatu**“. První mise zahrnuje 100 měst v EU, jež se snaží dosáhnout klimatické neutrality do roku 2030 prostřednictvím klimatických smluv pro města – komplexních plánů vytvořených společně s občany a zúčastněnými stranami, které se týkají energetiky, budov, dopravy a odpadů a jsou podpořeny investičními strategiemi. Tato města také fungují jako inovační centra, která mají inspirovat k dosažení klimatické neutrality do roku 2050 všechna evropská města. Druhá mise podporuje více než 300 místních a regionálních orgánů pomocí klimatických dat a vědeckého modelování, aby mohly provádět hodnocení rizik

⁶³ COM(2025) 637 final; COM(2024) 82 final.

na místě a vyvíjet inovativní řešení. Tento přístup zvyšuje odolnost, podporuje meziodvětvové plánování a zajišťuje soulad místních opatření s širšími regionálními a národními strategiemi. Obě mise úzce spolupracují.

Evropská hlavní města kultury jsou stěžejní iniciativou EU podporovanou programem Kreativní Evropa. Každoročně určuje jedno nebo více měst, kde se koná celoroční oslava kultury, a má za cíl vyzdvihnout kulturní rozmanitost Evropy, posílit společný pocit sounáležitosti a podpořit dlouhodobý kulturní, sociální a hospodářský rozvoj.

Široká škála iniciativ EU na podporu měst podtrhuje význam, který EU přikládá městským otázkám. **Množství dostupných nástrojů však městům často ztěžuje orientaci v možnostech.** Některé nástroje se překrývají s jinými tematickými oblastmi, kterým je věnována velká pozornost (např. klima, energetika a životní prostředí), a nabízejí tak přirozené synergie, zatímco jiné tematické oblasti zůstávají méně pokryté (např. rovnost přístupu a sociální začleňování). Roztříštěnost iniciativ a nástrojů EU, které mají různé postupy uplatňování a hodnocení, jakož i různé požadavky na akční plány a podávání zpráv, představuje pro města zátěž. Podpora pilotních projektů inovativních řešení musí být následně doplněna úsilím o usnadnění širšího provádění, replikace a související technické pomoci. **Tato roztříštěnost je obzvláště zatěžující pro malá a střední města,** která mají méně zdrojů a nižší administrativní kapacitu k zapojení do iniciativ EU a projektů rozšiřování.

3.2 Města potřebují větší podporu

Města musí vyvažovat cíle a povinnosti většího počtu odvětvových politik, a jsou tedy zapotřebí integrované přístupy.

Ke zvládnutí tohoto úkolu potřebují města, zejména malá a střední, administrativní kapacitu a přístup k odborným znalostem a vědomostem. Městům může pomoci poskytování **přizpůsobené technické pomoci**, která se bude zaměřovat na návrh a realizaci strategií, finanční strukturování strategických investic, odvětvové dialogy, postupy, metodiky, reformy a přípravu a realizaci konkrétních investičních projektů a veřejných zakázek.

Města a městské oblasti v EU se potýkají s **finančními omezeními** a jsou pod tlakem, aby omezily růst čistých výdajů. Zároveň k realizaci politických priorit potřebují rostoucí objem finančních prostředků. Aby mohly být tyto problémy řešeny, uvádějí, že je zapotřebí⁶⁴: i) přístupnost a zjednodušení finančních toků EU; ii) harmonizace kritérií a iii) přechod od financování na základě projektů k portfoliovému a integrovanému přístupu k financování prostřednictvím dlouhodobého strategického plánování. Inovativní modely financování, do nichž je zapojen soukromý i veřejný sektor, pomáhají mobilizovat další investice a minimalizovat rizika. Města vyzdvihla přínosy podpůrných nástrojů EU, které využívají **systémový přístup ke strategiím a financování, jako jsou integrované územní investice v rámci politiky soudržnosti.** Víceodvětvové městské investiční plány podporují hlubokou strukturální transformaci a propojují všechny investiční potřeby v rámci jednotného plánu.

Města budou nadále podporována v tom, aby využívala integrovaný přístup založený na „misích“, které budou řešit více výzev společně, například bydlení, dopravu, energetiku, klima a životní prostředí, v souladu s dekarbonizací a širšími cíli environmentální udržitelnosti, začleňování a kvality života, a zároveň posílí bezpečnost a celkovou odolnost. Tento přístup by měl být inkluzivní. Jako vstupní bod pro města všech velikostí by mohl sloužit integrovaný

⁶⁴ The impact of EU climate and energy initiatives on cities' climate transition (Dopad iniciativ EU v oblasti klimatu a energetiky na klimatickou transformaci měst), Evropský výbor regionů, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2863/428101>.

přístup přijatý Paktem starostů a primátorů, který by mohl propojit zúčastněné strany ve městech v rámci jednoho politického závazku.

Zkušenosti získané městy ukázaly, že **je užitečné kombinovat granty EU s financováním od finančních institucí**, jako je Evropská investiční banka, Evropská banka pro obnovu a rozvoj, Rozvojová banka Rady Evropy a národní podpůrné banky, a také využívat finanční nástroje k vytvoření revolvingových fondů. To je zvláště důležité v situaci, kdy se města potýkají s rostoucími potřebami a mají více priorit a omezené veřejné zdroje. Aby města uspokojila své významné investiční potřeby, měla by více využívat inovativní mechanismy financování a partnerství veřejného a soukromého sektoru. Města potřebují větší podporu při budování svých kapacit a odborných znalostí v oblasti finančního inženýrství a při optimalizování svých schopností vytvářet dodatečné příjmy, zejména prostřednictvím lepší správy majetku. Faktorem úspěchu je v neposlední řadě navázání kontaktů mezi městy a soukromými investory, a proto města potřebují poradenskou podporu a snazší přístup k finančním institucím. Za tímto účelem slouží jako vzory, které je třeba rozšiřovat, přístup Trhu inteligentních měst⁶⁵ a centrum Climate City Capital Hub⁶⁶ v rámci mise „Klimaticky neutrální a inteligentní města“ společně s doplňkovou podporou poskytovanou EIB, jak je uvedeno výše.

Při podpoře měst je zásadní, aby byla zajištěna soudržnost politik a sladění cílů, metodik a financování na různých úrovních veřejné správy. Několik stávajících iniciativ EU používá v rámci své podpory společné metodické rámce⁶⁷, na nichž by mohla být založena budoucí podpora měst ze strany EU.

Aby byla města účinněji podporována, **je zapotřebí komplexní podpůrná struktura**, která jim pomůže se strategickým plánováním, budováním kapacit a znalostí a prováděním politik směřujících k vyřešení řady problémů. Při vytváření této struktury je **nutné postupně konsolidovat stávající iniciativy a podpůrné nástroje EU** a zároveň podporovat jasnější komunikaci a koordinaci mezi jednotlivými oblastmi politiky.

4. VIZE A DALŠÍ POSTUP

4.1 Vize – vzkvétající a prosperující města, která jsou vhodná pro život a inkluzivní

Města v Evropě jsou prosperující, vhodná pro život a inkluzivní. Poskytují vysokou úroveň digitální konektivity a příležitosti pro lidi všech generací, přičemž berou v potaz demografickou změnu, i pro podniky, čímž podporují konkurenceschopnost, inovace a růst.

Pro prosperující města jsou zásadní kvalitní pracovní místa a zajištění cenově dostupného, udržitelného a kvalitního bydlení pro všechny, jakož i rovný a snadný přístup ke službám. Zásady a hodnoty Nového evropského Bauhausu jsou začleněny do inkluzivní, udržitelné a kvalitní transformace budov a městského prostředí v celé Evropě.

Města po celé Evropě skýtají příležitosti pro kvalitní vzdělávání a rozvoj dovedností i podporu pro přilákání talentů a integraci migrantů. Klíčem k prosperitě měst je jejich atraktivita, a to i jako destinací udržitelného cestovního ruchu s pestrými kulturními aktivitami, při současném zachování kulturního dědictví.

⁶⁵ Trh inteligentních měst.

⁶⁶ V roce 2024 začala EIB v rámci mise pro města poskytovat úvěry ve výši 2 miliardy EUR.

⁶⁷ Např. strategie udržitelného rozvoje měst v rámci politiky soudržnosti a metodické rámce vypracované v rámci Paktu starostů a primátorů, mise pro města a přizpůsobování, plány udržitelné městské mobility a Dohoda pro zelená města.

Pro města v celé Evropě jsou životně důležité bezpečnost, ochrana, inkluzivnost a dodržování základních práv. Inteligentní, udržitelná a cenově dostupná města, která poskytují inkluzivní řešení mobility, zvyšují kvalitu života lidí. Jsou podporovány doplňkové interakce s blízkými venkovskými oblastmi, čímž se vytváří vyvážený vztah mezi městskými a venkovskými prostory.

Energetická účinnost, lokálně vyráběná energie z obnovitelných zdrojů, lepší přírodní ekosystémy a pokrok směrem ke klimatické neutralitě pomáhají vytvářet zdravé životní prostředí a zvyšují odolnost vůči dopadům změny klimatu, čímž chrání ekonomiku měst a blahobyt lidí.

Podpora občanského zapojení a demokratické angažovanosti na úrovni měst, kde občané často nejaktivněji komunikují s úřady, má klíčový význam⁶⁸. Tvorba politik vychází z relevantních aktuálních údajů a přináší veřejně konzultované a přijaté výsledky, které jsou přizpůsobené místním potřebám. Rozhodnutí jsou v souladu s širšími cíli a iniciativami EU, jako je Kompas konkurenceschopnosti, Nová lipská charta, a také s mezinárodními rámci, jako je Agenda OSN 2030 a Nová městská agenda OSN.

Klíčovou roli při usnadňování této vize hraje Agenda EU pro města, neboť poskytuje podporu a umožňuje městům zavádět lokálně orientovaná integrovaná řešení, díky čemuž mohou pokračovat v rozvoji jako prosperující a dynamický prostor vhodný pro život všech.

4.2 Další postup

4.2.1 Nepřetržitý dialog – města jsou klíčovými partnery při tvorbě politik EU

Aby mohly být priority EU lépe plněny na místní úrovni a aby mohla být hlediska měst začleněna do tvorby a provádění politik a předpisů EU, je nezbytná úzká spolupráce mezi různými úrovněmi správy a napříč politickými sektory. Za tímto účelem bude Evropská komise vycházet ze stávajících osvědčených postupů a využije nástroje a metody uvedené ve sdělení o zjednodušování⁶⁹, jehož cílem je zefektivnit právní předpisy EU, snížit administrativní zátěž a zvýšit účinnost provádění politik. Komise bude i nadále úzce spolupracovat s městy prostřednictvím pokračujícího dialogu a konkrétních iniciativ.

- *Politický dialog na vysoké úrovni*

Komise od roku 2026 a v návaznosti na dialog o provádění s městy, který vedl výkonný místopředseda pro soudržnost a reformy v červnu 2025, zavede pravidelné dialogy s městy. **Každoročně** bude s Komisí organizován **politický dialog na vysoké úrovni**, který poskytne místním vedoucím představitelům – a případně dalším veřejným a soukromým finančním institucím a zástupcům podniků – praktické zkušenosti a příležitost obohatit politické diskuse. Tento dialog bude sloužit jako diskusní fórum k identifikaci překážek a problémů v konkrétních oblastech politiky, k odhalování příležitostí ke zjednodušení a harmonizaci a k poskytování informací o nezbytných úpravách politik EU, jakož i doporučení pro cílenou podporu.

- *Dialog na technické úrovni*

Jako doplněk k diskusím na politické úrovni se s městskými odborníky a za účasti příslušných útvarů Komise budou pravidelně konat také **cílené konzultace na technické úrovni**, které se

⁶⁸ Komisí představený Evropský štít pro demokracii podporuje zapojení občanů a demokratickou angažovanost na všech úrovních.

⁶⁹ COM(2025) 47 final.

zaměří na identifikaci osvědčených postupů a příležitostí v tematických oblastech politiky a jejichž cílem bude snížit administrativní zátěž. Jádrem tohoto procesu bude snaha o zjednodušování. Cílené konzultace poskytují příležitost diskutovat o tom, jak zlepšit nástroje pro územní hodnocení na všech úrovních a zapojit města a další městské oblasti do přípravy a provádění vnitrostátních právních předpisů a právních předpisů EU.

- ***Pravidelný dialog s Evropským výborem regionů a Evropským parlamentem***

Tato setkání budou doplněna a podpořena diskusemi v dalších technických formátech, **pravidelným dialogem s Evropským výborem regionů a Evropským parlamentem**, podklady shromážděnými sítí místních zastupitelů EU, výsledky veřejných konzultací, územními hodnoceními, činnostmi v oblasti kapitalizace znalostí, příslušnými organizacemi a mezivládními strukturami spolupráce, včetně partnerství v rámci městské agendy EU. Práce vykonaná v rámci městské agendy EU poskytne důležité podklady pro oba typy dialogů, zejména pro opatření zaměřená na zlepšení právních předpisů a prováděcích procesů.

- ***Konference Cities Forum***

Kromě toho se bude i nadále pravidelně konat konference **Cities Forum**, v rámci které se budou konat workshopy a politické diskuse a které umožní sdílení řešení, znalostí a příležitostí ve prospěch zúčastněných stran a tvůrců politik.

- ***Zpráva o stavu evropských měst***

Kromě toho bude Komise pravidelně vypracovávat **zprávu o stavu evropských měst**. Tato zpráva podpoří tvorbu městské politiky v EU, která bude více založena na důkazech. Další zpráva bude vydána v roce 2026.

Procesy inkluzivní správy, jako je výše navrhovaný nepřetržitý dialog mezi Komisí a městy, by měly probíhat nejen na úrovni EU, ale také v členských státech prostřednictvím dobře fungujícího strukturovaného dialogu s městy o všech klíčových oblastech vnitrostátních právních předpisů a právních předpisů EU, a to jak v přípravné, tak v prováděcí fázi. Tento strukturovaný víceúrovňový dialog a partnerství jsou potřeba také v oblasti plánování investic a jsou klíčovým prvkem při přípravě a provádění plánů národního a regionálního partnerství v programovém období 2028–2034⁷⁰.

4.2.2 Zjednodušování a budování kapacit

Konsolidace a zjednodušování přístupu měst k podpůrným nástrojům EU probíhá a bude pokračovat i v příštím víceletém finančním rámci. Nadále bude vyvíjeno úsilí o zjednodušení a zefektivnění, jehož cílem je konsolidovat nabídku podpory, harmonizovat ocenění a ceny, jakož i podmínky způsobilosti a podávání zpráv.

- ***Internetový portál EU pro města***

Jako první krok dnes Komise spustila „**internetový portál EU pro města**“. Portál zjednoduší přístup měst ke všem aktuálním podporám EU, které mají k dispozici. Bude sloužit jako komunikační nástroj a prostor pro zúčastněné strany, kde budou moci vyhledávat informace a komunikovat o činnostech, událostech, novinkách, vývoji politiky a příležitostech, které jsou důležité pro rozvoj měst. Poskytne přehled a zprostředkuje informace o různých iniciativách

---

⁷⁰ 22. a 24. bod odůvodnění – nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkovské oblasti, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509.

EU na podporu měst (v závislosti na tematických oblastech, cyklu přípravy a provádění atd.) a přesměruje uživatele na příslušné místo, kde jsou uvedeny podrobné informace.

Později, v příštím víceletém finančním rámci, se internetový portál měst stane klíčovým prvkem platformy měst a bude nadále určen pro komunikaci a šíření informací. Portál se bude vyvíjet tak, aby sloužil k naplnění cíle platformy měst, který spočívá v konsolidaci a usnadnění přístupu k informacím o podpoře měst v novém zjednodušeném prostředí, včetně případného využití umělé inteligence.

- Evropská městská iniciativa

V rámci Evropské městské iniciativy bude zřízena „**asistenční služba pro města**“. Nad rámec vyhledávacího nástroje, který je k dispozici na internetovém portálu měst, bude asistenční služba pomáhat městům při hledání nástrojů na podporu měst v rámci různých iniciativ EU a souvisejících možností financování.

Čtvrtá výzva pro inovativní opatření Evropské městské iniciativy bude vyhlášena na začátku roku 2026. Zaměří se na podporu menších pilotních projektů, jejichž cílem je testování inovativních řešení problémů ve městech. Výzva bude otevřena městům všech velikostí, ale bude zaměřena zejména na malá a střední města, která mají omezené inovační kapacity. Bude se řídit přístupem zdola nahoru a umožní městským orgánům předkládat návrhy týkající se jakékoli tematické oblasti, která je v souladu s tématy Agendy EU pro města.

- Platforma EU pro města

Komise navrhuje, aby byla v příštím víceletém finančním rámci vytvořena **společná „platforma EU pro města“** (viz obrázek 3), která by sdružovala různé formy podpory, jako jsou nástroje financování, technická pomoc, znalostní zdroje a digitální nástroje, a umožnila tak zjednodušený přístup ke zdrojům EU, včetně prostředků z Facility EU.

Platforma bude místem pro spolupráci měst všech velikostí mezi sebou i na úrovni EU. Bude navržena tak, aby nabízela podporu v rámci celého životního cyklu – od analýzy potřeb s využitím nejnovějších dostupných údajů a nástrojů, přes budování kapacit, spolupráci a vzájemné učení až po technickou pomoc při strategickém plánování a přípravě projektů. Tento přehled věnovaný výhradně městům doplní nástroje navržené v rámci příštího víceletého finančního rámce, a usnadní tak příjemcům přístup k finančním prostředkům EU. V tomto ohledu⁷¹ se jednotným přístupovým místem pro konsolidované informace o možnostech financování pro předkladatele projektů stane jednotná brána.

Na základě cenných zkušeností a rámců zavedených v mnoha městech platforma podpoří města a usnadní přístup k flexibilnímu financování, které se opírá o integrované plány rozvoje měst, jako jsou strategie udržitelného rozvoje měst v rámci politiky soudržnosti, klimatické smlouvy pro města v rámci mise EU „Klimaticky neutrální a inteligentní města“, akční plány pro udržitelnou energii a klima, plány udržitelné městské mobility, environmentální rámce⁷² a adaptační plány.

Města budou moci získat podporu nejen v konkrétních oblastech politiky, ale také v oblasti provozních problémů, se kterými se potýkají. Platforma bude zahrnovat pokračující iniciativy a nové možnosti podpory, které budou reagovat na zjištěné nedostatky. Zaměří se zejména na

---

⁷¹ COM(2025) 545 final.

⁷² Např. Dohoda pro zelená města je politické hnutí, jehož prostřednictvím se starostové a primátoři zavazují ke splnění ambiciózních cílů v oblasti životního prostředí, jako je kvalita ovzduší a vody, příroda a biologická rozmanitost, nakládání s odpady a snižování hluku, do roku 2030. Jejím cílem je zlepšit kvalitu života ve městech, podpořit Zelenou dohodu pro Evropu a urychlit provádění environmentálních právních předpisů na místní úrovni.

usnadnění přístupu pro malá a střední města a bude flexibilní, aby mohla řešit nově vznikající výzvy.

Platforma bude konsolidovaným způsobem prezentovat a organizovat různé druhy podpory, kterou Evropská komise poskytuje městům. Jedná se o strukturu pro politická opatření a spolupráci s městy. Bude se skládat z několika iniciativ a proudů podpory, které budou komplexně, zjednodušeně a pro příjemce přístupně propojeny, což přinese skutečné zjednodušení a přidanou hodnotu EU a zároveň usnadní spolupráci na více úrovních řízení, čímž bude dosaženo udržitelného a integrovaného rozvoje měst.

PLATFORMA EU PRO MĚSTA

Obrázek 3. Vizuální prezentace platformy EU pro města.

Platforma pomůže městům najít nejvhodnější nabídku podpory v závislosti na jejich potřebách a bude prezentovat příležitosti, které města budou moci využít. Možnosti podpory se budou týkat různých oblastí politiky a různých typů podpory:

a) Budování kapacit a znalostí, strategické plánování a vytváření sítí

- Podpora metodických rámců a nástrojů pro strategické plánování, včetně integrovaných přístupů založených na „misích“, a pro zjednodušené monitorování a podávání zpráv
- Podpora posílení správní kapacity a řešení provozních problémů souvisejících s prováděním strategií a politik
- Možnosti vzájemného učení a spolupráce a usnadnění přenosu znalostí
- Podpora v oblasti zadávání veřejných zakázek, například platforma může s podporou Evropské komise usnadnit spolupráci mezi městy prostřednictvím společných systémů zadávání veřejných zakázek
- Podpora dialogů mezi průmyslem a městy

- Informace o příslušných vnitrostátních, dvoustranných a mnohostranných iniciativách, které s využitím nástrojů EU a podpory z jiných úrovní správy pomáhají městům identifikovat synergie a inspirovat se jinými modely a postupy.

b) Podpora inovativních projektů

- Podpora pro města na rozvoj a realizaci inovativních projektů bude poskytována podobně jako v rámci Evropské městské iniciativy na období 2021–2027. Evropská městská iniciativa poskytuje městům přímé finanční zdroje na jejich inovativní projekty, které řeší problémy měst, jež jsou významné pro EU, a přinesla evropským městům řadu škálovatelných inovativních řešení.

c) Poradenství v oblasti financování a financí

Součástí platformy bude i jednotka pro financování a finanční a poradenskou podporu, která bude poskytovat strukturované informace, poradenské služby a technickou pomoc a bude se snažit zlepšit přístup měst k financování. Pomůže městům získat přístup k různým zdrojům financování a kombinovat je s odbornou a technickou podporou, zejména s financováním EU z plánů národního a regionálního partnerství, s dalšími nástroji EU a se zdroji, jako je financování z Evropské investiční banky a soukromé financování.

Cílem Komise je podpořit tuto transformaci tím, že městům poskytne ucelené rámce, sdílené nástroje a dlouhodobá partnerství. Součástí bude nepřetržitá podpora pro města, která bude poskytována od fáze plánování až po přístup k financování zavádění řešení. Jelikož platforma pomáhá městům vytvářet investiční portfolia, kterým je přiřazena pečť kvality, usnadňuje městům přístup k financování z prostředků EU.

d) Úložiště údajů a nástrojů

Důležitou funkcí platformy pro města bude konsolidace dostupných údajů a jejich zpřístupnění městům a městským oblastem, čímž bude společně s pravidelnou zprávou o stavu evropských měst, kterou vypracovává Komise, zajištěna trvalá základna poznatků pro tvorbu městské politiky. Aby byla zajištěna interoperabilita údajů, a tedy jejich široká dostupnost a použitelnost, budou využity stávající normy a specifikace⁷³. Platforma umožní jednodušší podávání zpráv a poskytování údajů. Komise navíc zváží, jak zlepšit synchronizaci a harmonizaci požadavků na podávání zpráv. Platforma rovněž stanoví společné ukazatele pro hodnocení dopadu městských politik na různé tematické oblasti, přičemž bude vycházet ze stávajících monitorovacích systémů.

e) Podpora nepřetržitého dialogu

Platforma pro města bude podporovat nepřetržitý dialog, který bude veden na vysoké politické i technické úrovni (viz bod 4.2.1.). Prostřednictvím platformy budou zavedeny mechanismy účasti, které městům umožní podílet se na formování politických iniciativ. To zahrnuje interakci s mezivládními strukturami, jako je městská agenda EU, dalšími sítěmi měst v EU a mezinárodními sítěmi měst, včetně tematických sítí, a také s národními a regionálními zprostředkovatelskými organizacemi.

4.2.3 Finanční prostředky EU v navrhovaném víceletém finančním rámci na období 2028–2034

Dne 16. července 2025 předložila Evropská komise návrh víceletého finančního rámce na období 2028–2034. Představuje ambiciózní dlouhodobý rozpočet, který je jednodušší, flexibilnější a strategičtější.

⁷³ [Centrum podpory SEMIC | Portál Interoperabilní Evropa](#).

Plány národního a regionálního partnerství spojí finanční prostředky EU, které čerpají členské státy a regiony, do soudržného a přizpůsobeného procesu plánování, který bude plně v souladu se společnými prioritami Unie, zejména se snižováním hospodářských, sociálních a územních rozdílů. Poskytnou větší flexibilitu při přizpůsobování se regionálním a místním potřebám, například s ohledem na různé typy území, jako jsou venkovské a městské oblasti, a zjednoduší pravidla pro členské státy a regiony.

Stejně jako v případě současné politiky soudržnosti se budou plány řídit zásadami **partnerství a víceúrovňové správy**. Každý členský stát bude muset zejména **připravit a realizovat svůj plán v partnerství s regionálními a místními orgány** v souladu s ústavními strukturami a tradicemi každého členského státu.

Při řešení problémů městských oblastí v plánech národního a regionálního partnerství by členské státy měly městům a dalším městským orgánům umožnit, aby programy reforem a investic připravovaly s ohledem na jejich specifické potřeby.

Programování místně a regionálně integrovaných přístupů k financování, které jsou v úzkém souladu s politickým rámcem EU, by mohlo zahrnovat také nezbytné **reformy na nižší než národní úrovni**, které by pomohly jednak maximalizovat dopad fondů, ale také odstranit regulační nebo jiné překážky.

Kromě toho budou muset plány členských států v rámci územního rozvoje účinně podporovat iniciativy územní a místní spolupráce, včetně **integrovaných strategií rozvoje měst**.

V současném programovém období 2021–2027 poskytuje politika soudržnosti strategiím rozvoje měst již značnou podporu. Aby města mohla řešit četné a vzájemně propojené problémy, s nimiž se potýkají, musejí posílit svou kapacitu pro přijímání opatření prostřednictvím provozních nástrojů, regulační podpory a financování. **Členské státy a regiony EU se proto vyzývají, aby při zajišťování zdrojů pro své městské strategie zvýšily své ambice, a to i prostřednictvím svých plánů národního a regionálního partnerství, a zároveň zohlednily specifika měst.**

Facilita EU, která bude úzce propojena s plány národního a regionálního partnerství⁷⁴, bude navíc podporovat městské orgány při vytváření inovativních projektů, posilovat budování kapacit a poskytovat prostředí pro sdílení know-how v oblasti udržitelného rozvoje měst.

V rámci **Evropského fondu pro konkurenceschopnost** by města mohla potenciálně těžit například z okna pro čistou transformaci a dekarbonizaci průmyslu. Cílem tohoto okna je podpořit činnosti související s využíváním čisté energie, řešeními v oblasti dekarbonizace a systémovou transformací. Může také financovat projekty zaměřené na mobilitu a udržitelný cestovní ruch ve městech. Rovněž okno pro odolnost a bezpečnost, obranu a vesmír může přispět k větší připravenosti měst a ochraně kritické infrastruktury, zlepšit obranu a bezpečnost a umožnit efektivní využívání vesmírných technologií k monitorování, konektivitě a reakci na mimořádné události.

Evropská města, která hrají klíčovou roli při zvyšování regionální konkurenceschopnosti, mohou spolu s národními vládami a orgány EU přispět k vymezení a upřednostnění strategií konkurenceschopnosti a mohou pomoci dosahovat obecných cílů **Kompasu konkurenceschopnosti** tím, že zajistí, aby strategie byly přizpůsobeny místním podmínkám a zároveň pomáhaly dosahovat širších cílů EU.

---

⁷⁴ Příloha XV návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Evropský fond pro hospodářskou a sociální soudržnost, zemědělství a venkov, rybolov a námořní dopravu, prosperitu a bezpečnost na období 2028–2034 a mění nařízení (EU) 2023/955 a nařízení (EU, Euratom) 2024/2509 {SWD(2025) 565 final}.

Kromě toho mohou města a další městské orgány k řešení svých problémů využívat další programy EU, včetně programu **Horizont Evropa**, který se ukázal jako vhodný pro inovační a výzkumné činnosti.

Komise vyzývá členské státy, aby podporovaly integraci a začleňování hodnot a zásad **Nového evropského Bauhausu** do širších unijních, národních, regionálních a místních rozvojových iniciativ a programů týkajících se regenerace budov a čtvrtí, které mimo jiné zahrnují poskytování cenově dostupného bydlení, a posílily tak inkluzivní a komunitně orientované investice.

Program **Globální Evropa** by mohl podporovat mezinárodní spolupráci, pokud jde o priority politiky EU v oblasti rozvoje měst, zejména s kandidátskými zeměmi EU, a umožnit tak přenos znalostí, budování kapacit v oblasti správy měst, plánování a komunitně vedeného rozvoje.

5. ZÁVĚR

Města jsou pro budoucnost Evropské unie zásadní. Jsou to místa, kde se soustřeďují nejnaléhavější problémy Evropy a kde lze vybudovat inkubátory špičkových řešení a rozšířit je po celém území Evropy. Města se potýkají s řadou souběžných problémů, které vyžadují integrovaná řešení. Města všech velikostí jsou motorem udržitelného růstu a stimulují pokrok nejen v rámci svých hranic, ale také v okolních oblastech, včetně venkova. Kromě toho se v nich provádí většina politik a právních předpisů EU. Úspěch konkurenceschopnější, přístupnější, inkluzivnější, odolnější a soudržnější Evropy, která spravedlivě a ambiciózně prochází ekologickou a digitální transformací, přímo závisí na úspěchu měst.

Komise v této Agendě EU pro města předkládá svou vizi a politickou reakci, jak podporovat prosperující města při řešení současných i budoucích problémů.

Vzhledem k tomu, že města přispívají k dosahování priorit EU na místní úrovni, je Komise odhodlána zintenzivnit svou spolupráci s městy, poučit se z jejich zkušeností a zajistit, aby politiky a právní předpisy EU měly v praxi soudržný a pozitivní dopad. Za tímto účelem se Komise zavázala zajistit, aby se města významně podílela na tvorbě a provádění politik EU v souladu se zásadami partnerství a víceúrovňové správy v rámci politiky soudržnosti, jež zůstávají ústředními prvky návrhu příštího víceletého finančního rámce, který předložila Komise.

Vzhledem k tomu, že města mohou usnadnit zavádění inovativních řešení v členských státech EU, je pro urychlení vyvozování poznatků v oblasti politiky a provádění politik zásadní, aby jim byly poskytnuty potřebné finanční prostředky, lepší kapacity a znalosti, jakož i společenství pro výměnu. Komise se snaží podporu poskytovanou městům a dalším městským oblastem zjednodušit a zefektivnit. K řešení potřeb a příležitostí měst – s ohledem na jejich jedinečnou situaci, specifické výzvy a funkční oblasti – prostřednictvím řešení šitých na míru, podpory spolupráce a výměny znalostí přispěje podpora technické pomoci ze strany Komise v podobě dnes spuštěného internetového portálu pro města a budoucí platformy pro města.

Členské státy se vyzývají, aby v současném období i po roce 2027 plně využívaly fondy politiky soudržnosti i další nástroje na podporu rozvoje měst. Komise vyzývá všechny zúčastněné strany, aby podpořily úsilí tohoto nového „partnerství EU a měst“, a bude monitorovat, zda je Agenda EU pro města prováděna integrovaným a inkluzivním způsobem.

PŘÍLOHA 1: STĚŽEJNÍ OPATŘENÍ AGENDY EU PRO MĚSTA

Níže je uveden seznam opatření, která Komise přijme k provedení Agendy EU pro města

Č.	Opatření	Harmonogram
NEPŘETRŽITÝ DIALOG		
1.	Politický dialog na vysoké úrovni s místními orgány	Od roku 2026
2.	Cílené technické konzultace s městskými odborníky	Od roku 2026
3.	Pravidelný dialog s Evropským výborem regionů a Evropským parlamentem	Od roku 2026
4.	Konference Cities Forum (každé dva roky)	Příští v roce 2027
5.	Zpráva o stavu evropských měst	Od roku 2026
ZJEDNODUŠOVÁNÍ a BUDOVÁNÍ KAPACIT		
6.	Internetový portál EU pro města	4. čtvrtletí 2025
7.	Evropská městská iniciativa – čtvrtá výzva pro inovativní opatření a asistenční služba pro města	1. čtvrtletí 2026 a 3. čtvrtletí 2026
8.	Platforma EU pro města	2028
INVESTICE		
9.	Podpora podle stávajícího víceletého finančního rámce	Poskytována do roku 2027
10.	Podpora podle příštího víceletého finančního rámce	2028 až 2034